

Γενικά

Το κοινό δεν καταλαβαίνει πάντοτε τη μοντέρνα τέχνη, αλλά αυτό συμβαίνει, γιατί τελικά κανένας δεν του έμαθε ποτέ τίποτα σχετικά με τη ζωγραφική. Του μαθαίνουν να γράφει και να διαβάζει, να ζωγραφίζει και να τραγουδάει, μα ποτέ κανείς δεν σκέφτηκε να του μάθει να κοιτάζει έναν πίνακα.

(Πικάσο)

Το κίνημα του ρεαλισμού απέδωσε εικαστικά την καθημερινή ζωή των απλών ανθρώπων.

Οι ιμπρεσιονιστές ενδιαφέρθηκαν για τα παιχνίδια του φωτός και προσπάθησαν να συλλάβουν την οπτική εντύπωση του θέματος που επέλεγαν.

Το κίνημα του εξπρεσιονισμού με τις παραμορφώσεις και τα έντονα χρώματα εκφράζει συναισθήματα.

Η αφαίρεση δεν αποτελεί ένα συγκεκριμένο κίνημα στην Ιστορία της Τέχνης, αλλά με τον όρο αυτό δηλώνει την τέχνη που δεν αναπαριστά άμεσα αναγνωρίσιμα αντικείμενα και θέματα.

Η Ποπ-Αρτ χρησιμοποίησε εικόνες της διαφήμισης, του κινηματογράφου και διαφόρων προϊόντων ή καθημερινών αντικειμένων, για να εκφράσει την καταναλωτική εποχή της.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Σ' αυτό το κεφάλαιο

- ▶ Θα μελετήσετε καλλιτεχνικά κινήματα τέχνης που εμφανίστηκαν τον 19ο και 20ό αιώνα.
- ▶ Θα γνωρίσετε αντιπροσωπευτικά έργα Ρεαλισμού, Ιμπρεσιονισμού, Εξπρεσιονισμού, Αφαίρεσης και Ποπ-αρτ.
- ▶ Θα παρατηρήσετε και θα ανακαλύψετε ομοιότητες και διαφορές.
- ▶ Θα σχολιάσετε τα μορφικά στοιχεία-υλικά, τα θέματα και το περιεχόμενο.
- ▶ Θα συζητήσετε και θα εκφράσετε τα συναισθήματά σας.
- ▶ Θα γνωρίσετε το Μουσείο.
- ▶ Θα γνωρίσετε υλικά και τεχνικές και θα δημιουργήσετε τα δικά σας έργα.

1. Ρεαλισμός

α. Σκηνές της καθημερινής ζωής σας

1

- ▶ Επιλέξτε μία εικόνα και περιγράψτε το θέμα της. Τι κοινό χαρακτηριστικό έχουν οι πρωταγωνιστές της κάθε εικόνας;

Κάποιες σκηνές της καθημερινής ζωής σας προκαλούν το ενδιαφέρον να τις προσέξετε περισσότερο.

2

3

4

5

Διηγηθείτε με λίγα λόγια μια προσωπική καθημερινή σκηνή που σας εντυπωσίασε πολύ. Κατόπιν, πάρτε το μπλοκ και ζωγραφίστε αυτή τη σκηνή.

β. Οι καλλιτέχνες ζωγραφίζουν σκηνές της καθημερινής ζωής

Κατά το 19ο αιώνα στη Γαλλία εμφανίζεται ένα κίνημα τέχνης, στο οποίο κάποιοι καλλιτέχνες αντί για τα παραδοσιακά, ιστορικά, θρησκευτικά ή μυθολογικά θέματα, προτιμούν πλέον να απεικονίζουν θέματα της καθημερινής ζωής που έβλεπαν γύρω τους. Το κίνημα ονομάστηκε ρεαλισμός.

- ▶ Παρατηρήστε τις εικόνες και περιγράψτε τα **θέματα** που επέλεξαν οι καλλιτέχνες. Με τα έργα τους αυτά τι ήθελαν να δείξουν;

Ο Γάλλος ζωγράφος Ζαν – Φρανσουά Μιλλέ (1814 -1875) ζωγράφιζε θέματα με σκηνές της **αγροτικής ζωής**.

1. Ζ. Φ. Μιλλέ. Οι σταχομαζώχτρες. 1857

Ο ζωγράφος Γεώργιος Ιακωβίδης (1853-1932) δημιούργησε έργα με θέματα εμπνευσμένα από την **καθημερινή ζωή** της εποχής του.

Ο Γάλλος ζωγράφος Γκυστάβ Κουρμπέ (1819-1877) θεωρούσε σωστό τα θέματα της ζωγραφικής να είναι **πραγματικά**.

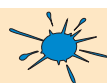

2. Γ. Ιακωβίδης, Τα πρώτα βήματα.

3. Γ. Κουρμπέ. Καλημέρα κύριε Κουρμπέ. 1854

Στο Τετράδιο Εργασιών σας περιμένουν και άλλα ενδιαφέροντα θέματα.

1. Ρεαλισμός

γ. Ζωγραφίζοντας απλές καθημερινές σκηνές

1.....

- ▶ Περιγράψτε ένα έργο που σας αρέσει. Εξηγήστε γιατί σας αρέσει; Με τι υλικά έγινε; Κάτω από κάθε έργο να γράψετε τον τίτλο που του ταιριάζει.

2.....

Ζωγραφίστε μια πραγματική σκηνή που παρατηρήσατε (στη γειτονιά σας, στη βόλτα σας, στη λαϊκή αγορά, στο ποδόσφαιρο και αλλού) και σας κέντρισε το ενδιαφέρον.

3.....

4.....

δ. Σκηνές από ένα διαφορετικό κόσμο

Κάθε χώρα ή φυλή έχει τις δικές της συνήθειες. Οι τσιγγάνοι για παράδειγμα ζουν σε χώρους που διαμορφώνουν οι ίδιοι. Κάποια παιδιά επισκέφτηκαν ένα συνοικισμό τσιγγάνων και αποτύπωσαν σκηνές που τους εντυπωσίασαν ιδιαίτερα.

1.....

- ▶ Παρατηρήστε όλες τις εικόνες και περιγράψτε αυτή που σας αρέσει περισσότερο. Μετά, κάτω από κάθε έργο γράψτε τον τίτλο που του ταιριάζει.

2.....

- ▶ Ποια χρώματα κυριαρχούν στα έργα και γιατί;
- ▶ Ποια στοιχεία της καθημερινής ζωής των τσιγγάνων αποδόθηκαν στα έργα;

3.....

4.....

Μπορείτε να ζωγραφίσετε παρόμοιες σκηνές από ανθρώπους άλλων φυλών που γνωρίσατε προσωπικά ή μελετήσατε στο μάθημα της Γεωγραφίας

2. Ιμπρεσιονισμός

α. Παιχνίδια φωτός

- ▶ Μισοκλείστε τα μάτια σας, κοιτάξτε το διπλανό σας και περιγράψτε τα στοιχεία που **ξεχωρίζουμε**.

3

- ▶ Το νερό είναι ένας μαγικός καθρέφτης! Πώς επηρεάζει ο κυματισμός το **είδωλο** των κτιρίων (εικόνα 3) που αντανακλάται στην επιφάνεια του νερού;

1

2

- ▶ Παρατηρήστε τα **περιγράμματα** των φρούτων στις εικόνες 1,2 και περιγράψτε πως τα βλέπετε;

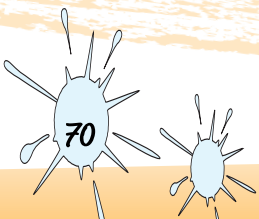

5

- ▶ Παρατηρήστε την εικόνα 4. Περιγράψτε τα χρώματα και πού θεωρείτε ότι οφείλονται;

4

- ▶ Πόσο ευδιάκριτα είναι αυτά που βλέπετε στην εικόνα 5 και γιατί;

Για άλλες δραστηριότητες, μπορείτε να ανατρέξετε στο Τετράδιο Εργασιών.

β. Οι καλλιτέχνες ζωγραφίζουν τα παιχνίδια του φωτός

Ο Ιμπρεσιονισμός ξεκίνησε το 1874 και το όνομα του κινήματος προήλθε από το έργο (εικ. 1) του Γάλλου ζωγράφου Κλωντ Μονέ με τίτλο: Impression: Soleil levant. Οι ιμπρεσιονιστές καλλιτέχνες δε ζωγράφιζαν θέματα ιστορικά ή από τη φαντασία τους, αλλά απεικόνιζαν αντικείμενα που έβλεπαν να περιλούζονται από τα στιγμιαία παιχνιδίσματα του φωτός.

- ▶ Παρατηρήστε τα έργα του Μονέ (1,3) και περιγράψτε τον **τρόπο**, που μπορεί να τα **ζωγράψισε**. Βρείτε μια εικόνα της απέναντι σελίδας που μοιάζει μ' ένα έργο του Μονέ.
- ▶ Παρατηρήστε το έργο του Ντεγκά και περιγράψτε το: Τα χρώματα είναι **μουντά ή έντονα**; Διακρίνετε **λεπτομέρειες** ή όχι;

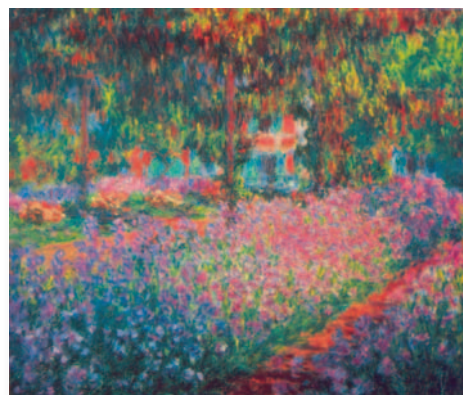

1. Μονέ. Εντύπωση: ήλιος που ανατέλλει. 1872

2. Ντεγκά, Μπαλαρίνες στα κόκκινα. 1887-1901

Ο Μονέ (1840 – 1926) ζωγράφιζε πάντα στη *φύση* όπου παρατηρούσε και αποτύπωνε τα στιγμιαία παιχνιδίσματα του φωτός. Ίσως γι' αυτό έφτιαξε ένα δικό του κήπο με πολλά και ωραία λουλούδια, τα οποία ζωγράφιζε συνεχώς.

3. Μονέ. Ο κήπος του καλλιτέχνη στο Ζιβέρνι. 1907

Ο Γάλλος καλλιτέχνης Έντγκαρ Ντεγκά (1834 – 1917) δημιούργησε πολλά έργα και τα σημαντικότερα απεικονίζουν μπαλαρίνες και άλογα στον ιππόδρομο.

Αν θέλετε να δείτε και άλλα έργα ιμπρεσιονισμού, μπορείτε να ανατρέξετε σε βιβλία τέχνης και στις σελίδες του Τετραδίου Εργασιών.